

สรุปและวิเคราะห์ข่าวประจำวันวันที่ 4 กันยายน 2558

เรียน ผอ. สคร.5 /รองผู้อำนวยการฯ/นักวิชาการสาธารณสุข/เครือข่ายสื่อมวลชน

กลุ่มสื่อสารความเสี่ยง ฯ สคร.5 ขอรวบรวมและสรุปวิเคราะห์ข่าวที่อาจจะมีผลกระทบต่อ

กรมควบคุมโรค มีรายละเอียดดังนี้

วันที่ /แหล่งข่าว	ประเด็นข่าว	วิเคราะห์ข่าว
<p>สำนักสื่อสารความเสี่ยงฯ 4 กันยายน พ.ศ. 2558</p>	<p>กรมควบคุมโรคเตือน ฝนตกเกิดน้ำท่วมขังให้ระวังโรคลีหนูหลังปีนี้พบผู้ป่วยแล้วเกือบ 1 พันราย เกินครึ่งเป็นเกษตรกร</p> <p>ช่วงนี้มีฝนตกหนัก ในหลายพื้นที่ ทำให้เกิดน้ำท่วมขังตามบริเวณต่างๆ โรคที่ควรเฝ้าระวังเป็นอย่างมากคือโรคเลปโต สไปโรสิส หรือโรคลีหนู ซึ่งมักจะระบาดหน้าฝน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ทำอาชีพเกษตรกร ที่ต้องเดินลุยน้ำในแปลงนาที่มักจะมีน้ำขังแฉะและ ทำให้เสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคสูง จากข้อมูลเฝ้าระวังโรค สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม-22 สิงหาคม 2558 พบผู้ป่วยโรคลีหนูทั่วประเทศ จำนวน 945 ราย ในพื้นที่ 62 จังหวัด มีผู้เสียชีวิต 18 ราย กลุ่มอายุที่พบมากที่สุด คืออายุ 45-54 ปี รองลงมาอายุ 35-44 ปี และอายุ 55-64 ปี ตามลำดับ ซึ่งผู้ป่วยส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ เกษตร 57.5% รองลงมาเป็นอาชีพรับจ้าง 19.3% ส่วนจังหวัดที่มีอัตราป่วยต่อประชากรแสนคนสูงสุด 5 อันดับแรก คือ จังหวัดระนอง ศรีสะเกษ กาฬสินธุ์ เลย และนครศรีธรรมราช โดยภาคที่มี อัตราป่วยสูงสุด คือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รองลงมาคือ ภาคใต้</p> <p>โรคลีหนู เป็นโรคติดต่อจากสัตว์สู่คนที่พบได้ทั่วโลก ขณะนี้พบได้ทุกภาคของประเทศไทย ถือเป็นโรคประจำถิ่น นอกจากหนูที่เป็นตัวการหลักในการแพร่เชื้อโรค นี้แล้ว เชื้อโรคนี้อาจพบปนอยู่ในปัสสาวะของสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม เช่น สุนัข แมว โค แพะ แกะ ได้เช่นกัน แต่พบได้น้อยกว่าหนู โดยเชื้อสามารถเข้าสู่ร่างกายโดยไชเข้าทางผิวหนังตามรอยแผล รอยขีดข่วน เยื่อของตา จมูก ปาก หรือผิวหนังปกติที่แช่น้ำเป็นเวลานาน และอาจติดเชื้อโดยตรงจากการสัมผัสเชื้อและกินอาหารหรือน้ำที่มีเชื้อโรคปนเปื้อนอยู่</p>	<p>แนวทางการดำเนินงาน ได้เผยแพร่ข่าว ยังเครือข่ายสื่อสารสาธารณะ</p> <p>-ได้แจ้งผู้บริหารและเครือข่ายสื่อมวลชนแล้ว</p>

	<p>การป้องกันและ ฝ้าระวังโรค เพื่อลดการเสียชีวิตให้ได้มากที่สุด โดย คำแนะนำในการปฏิบัติตนเพื่อป้องกัน โรคนี้ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.หลีกเลี่ยงการเดินทางลุยน้ำโคลนในที่ชื้นแฉะ เนื่องจากหากมีเชื้อ ี้น้ำอยู่ ปริมาณเชื้อจะมีความเข้มข้นมาก และมีโอกาสเสี่ยงติดโรคสูง 2.ผู้ที่ต้องทำงานที่เสี่ยงต่อ โรค เช่น เกษตรกรที่ต้องเดินลุยน้ำใน ทุ่งนา ขอให้ให้สวมถุงมือยาง ใส่รองเท้าน้ำบู๊ท ป้องกันการเกิดบาดแผลที่ เท้าหรือที่ขา 3.หมั่นล้างมือบ่อยๆ อาบน้ำชำระร่างกายหลังจากเสร็จภารกิจ ทำงาน 4.กำจัดขยะในบ้านเรือน ที่ทำงานให้สะอาด โดยเฉพาะเศษ อาหารเพื่อไม่ให้ เป็นแหล่งอาหาร ของหนู <p>"หากท่านใดมีอาการ ไข้ ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ โดยเฉพาะน่อง ปวด กระทบกตา มีเลือดออกใต้เยื่อตาขาว หลังการลุยน้ำในทุ่งนาหรือ น้ำท่วมขัง ขอให้สงสัยไว้ก่อนว่าอาจเป็น โรคนี้ ให้นรีบไปพบแพทย์ โดยด่วน เนื่องจากโรคนี้มียารักษาให้หายขาดได้ แต่ไม่ควรซื้อยากิน เอง เพราะจากการติดตามประวัติในกลุ่มผู้เสียชีวิตพบว่า ส่วนใหญ่ มักจะหาซื้อยากินเอง โดยเฉพาะยาแก้ที่มีฤทธิ์ แก้ปวดและลด ไข้ ด้วย เพราะเข้าใจว่าเป็นไข้ทั่วไปซึ่งเกิดจากการทำงานหนัก จึงทำให้ ผู้ป่วยมีอาการรุนแรงขึ้น ทำให้เสียชีวิตได้ ประชาชนสามารถสอบถาม ข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่สายด่วนกรมควบคุมโรค โทร 1422"</p>	
<p>สำนักสื่อสารความ เสี่ยงฯ 4 กันยายน พ.ศ. 2558</p>	<p>นพ.โสภณ เมฆธน ณะเคล็ดลับป้องกัน ไข้เลือดออก อย่าให้ยุ่งักัด อย่าให้ยุ่งเกิด ประเมินก่อนเกิดการระบาด</p> <p>โรค ไข้เลือดออกเกิดจากการติดเชื้อไวรัส ซึ่งมี 3 สายพันธุ์ หรือ เรียกว่าเป็นชนิด 1, 2, 3 การติดต่อของ ไข้เลือดออกนั้นมีพาหะนำโรคก็ คือ ยุงลาย ซึ่งส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในบ้านคน ชอบวางไข่ในน้ำที่สะอาด ออกหากินในเวลากลางวัน จึงทำให้เกิดการระบาดในบริเวณบ้านหรือ ชุมชนใกล้เคียง การสันนิษฐานว่าเป็น ไข้เลือดออกทำได้โดยสังเกตเมื่อมี อาการป่วย ไข้ขึ้นสูง ปวดศีรษะ คลื่นไส้ อาเจียน ตัวแดง มีผื่นแดง หรือ เลือดกำเดาไหล สาเหตุมาจากการที่เชื้อไวรัสมีปฏิกิริยาทำให้เกิดเกล็ด เลือดต่ำ ซึ่งกลุ่มเสี่ยงที่จะเกิด ไข้เลือดออกมากที่สุดคือเด็กนักเรียน</p> <p>สถานการณ์โรค ไข้เลือดออกตั้งแต่ปี พ.ศ.2555 พบผู้ป่วยเป็น ไข้เลือดออกประมาณ 75,000 คน ต่อมาในปี พ.ศ.2556 มีจำนวนผู้ป่วย เป็น ไข้เลือดออกเพิ่มขึ้นเป็น 150,000 คน แต่ปี พ.ศ.2557 พบผู้ป่วย</p>	<p>แนวทางการดำเนินงาน ได้เผยแพร่ข่าว ยังเครือข่ายสื่อสาร สาธารณะ -ได้แจ้งผู้บริหารและ เครือข่ายสื่อมวลชนแล้ว</p>

ไข้เลือดออกลดลงเหลือเพียง 40,000 คน ซึ่งดูจากสถิติจะเห็นได้ว่าผู้ป่วย
ไข้เลือดออกมีจำนวนเพิ่มขึ้นและลดลงปีเว้นปีโดยในปี พ.ศ.2558 นี้
คาดการณ์ว่าจะมีผู้เป็นโรคไข้เลือดออกเพิ่มสูงขึ้นถึง 80,000 คน เมื่อ
เทียบกับสถิติที่ผ่านมา จากการสำรวจจำนวนผู้ป่วยเป็นไข้เลือดออก
ตั้งแต่เดือนมกราคม 2558 ถึงเดือนสิงหาคม 2558 พบผู้ป่วยเป็น
ไข้เลือดออก จำนวน 55,000 คน เสียชีวิตไป 42 คน

ข้อสังเกตง่าย ๆ ของโรคไข้เลือดออก คือ 1.การสำรวจพื้นที่ใน
ชุมชนว่ามีใครป่วยเป็นไข้เลือดออกหรือไม่ หากมีให้สันนิษฐานว่า
อาจจะเป็นไข้เลือดออก ให้รีบไปพบแพทย์ทันที 2.โรคไข้เลือดออกจะมี
ไข้สูง เมื่อรับประทานยาลดไข้ก็อาจทำให้ไข้ลดลงเล็กน้อยแต่อีกไม่
นานไข้ก็จะกลับมาขึ้นสูงอีกครั้ง ไม่มีอาการไอ หรือมีน้ำมูกแต่อย่างใด
แต่ที่น่ากลัวหลังจากนั้น 3-4 วัน จะเข้าสู่ระยะที่ 2 คือการช็อก มีอาการ
ซึม มือเท้าเย็น ระยะพักตัวของโรคไข้เลือดออกมีอยู่ประมาณ 5-7 วัน
การเข้ารับการรักษาที่ช้าเกินไป อาจส่งผลให้เลือดไม่สามารถไปเลี้ยง
อวัยวะต่างๆ ได้ ซึ่งอวัยวะต่างๆ ก็จะเกิดการสูญเสียหรือถูกทำลาย เช่น
ตับ ไต ทำให้เกิดการเสียชีวิตได้

วิธีการป้องกันโรคไข้เลือดออก คือ "ไม่ให้ยุงกัด ไม่ให้ยุงเกิด"
เนื่องจากยุงเป็นตัวพาหะนำเชื้อโรคมาสู่คน ซึ่งยุงที่ไปกัดผู้ป่วยที่มีเชื้อ
ไข้เลือดออกนั้น ทำให้เชื้ออยู่ในตัวยุง ขณะที่ยุงวางไข่ก็อาจเป็นการ
ขยายเชื้อเป็นวงกว้างได้ ขณะที่ยุงมีเชื้อไข้เลือดออกแล้วไปกัดคนปกติ ก็
ทำให้เกิดการป่วยเป็นไข้เลือดออกได้ ถ้าเราป้องกันไม่ให้ยุงกัดได้ก็จะ
ป้องกันการติดเชื้อไข้เลือดออกได้ โดยการทายากันยุงอยู่ในพื้นที่ที่ยุงไม่
สามารถเข้ามากัดเราได้ นอนกางมุ้ง จัดเก็บสิ่งของในบ้านให้เป็น
ระเบียบเพื่อป้องกันยุง

สำหรับการรักษาด้วยยาฆ่าเชื้อไวรัสไข้เลือดออกในขณะนี้ยังไม่มี
ปัจจุบันทำการรักษาตามอาการ ถ้ามีไข้สูงก็ให้ยาลดไข้ในกลุ่มซึ่งไม่
เป็นอันตราย เพราะว่าในกลุ่มแอสไพริน (aspirin) กับกลุ่มพวกลดการ
อักเสบ ยาไอบูโพรเฟน (Ibuprofen) เป็นยาที่เป็นอันตราย ห้ามใช้ ให้ใช้
เฉพาะกลุ่มยาพาราเซตามอล (paracetamol) ในปริมาณที่ไม่มากเกินไป
หากมากเกินไปจะทำให้เป็นพิษต่อตับ ทำให้เกิดปัญหาได้ นอกจากนี้
ควรมีการให้น้ำเกลือเพื่อประคับประคองไม่ให้เกิดการขาดน้ำ ลดอาการ
ช็อก ทั้งนี้ควรดูแลรักษาภายใต้ผู้เชี่ยวชาญเท่านั้น และควรพบแพทย์ให้

เร็วที่สุด

ซึ่งการควบคุมโรคไข้เลือดออกที่ดีที่สุดคือ ประชาชนต้องรับรู้ และสามารถจัดการด้วยตนเองในการป้องกันยุงกัด กำจัดแหล่งกำเนิดยุง โดยไม่ต้องรอรองค์กรส่วนท้องถิ่นเข้ามาช่วยเหลือ ซึ่งอาจจะทำให้ช้าเกินไปในการป้องกันการแพร่เชื้อของยุง โดยแหล่งกำเนิดยุงส่วนใหญ่คือ โถงเก็บน้ำ น้ำหล่อแช่ตู้กับข้าว แจกันที่ไว้พระแจกันพญาด่าง แอ่งน้ำรอบบ้าน ทั้งหมดนี้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ยุงอย่างดีเลยทีเดียว

"ไข้เลือดออกมีปัจจัยที่สำคัญคือยุงเป็นพาหะนำโรคที่มากัดเราแล้วแพร่เชื้อโรค เพราะฉะนั้นตอนนี้เราจะต้องป้องกันอย่าให้ยุงกัดด้วยการทายากันยุงหรือนอนในมุ้งให้ห่างไกลจากยุง และอย่าให้ยุงเกิดโดยการเก็บน้ำให้ดี เก็บบ้านเก็บผ้าที่สกปรกรกรุงรังที่เป็นแหล่งที่ยุงเกาะเก็บรอบๆ บ้านให้สะอาดอย่าให้มีขยะ ถือเป็นหลักง่ายๆ ที่สามารถทำได้ แต่ส่วนใหญ่พี่น้องประชาชนยังไม่ค่อยตระหนัก ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นเรื่องที่ประชาชนต้องดำเนินการเองจริงๆ เพื่อตัวท่าน ลูกหลานของท่าน และคนที่ท่านรักเพื่อให้ห่างไกลจากโรคไข้เลือดออกในช่วงเดือนสิงหาคมและกันยายนนี้"